

N a c r t

**PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENI ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MISIJI POTPORE MIRU
„RESOLUTE SUPPORT“ U AFGANISTANU**

Zagreb, svibanj 2016.

PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENI ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MISIJI POTPORE MIRU „RESOLUTE SUPPORT“ U AFGANISTANU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), pokreće se postupak za donošenje Odluke o izmjeni Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15) – (u daljnjem tekstu Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Neborbena NATO misija potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ (u daljnjem tekstu RSM) započela je 1. siječnja 2015. nakon što je privedena kraju višegodišnja NATO vođena operacija ISAF. Prema planu operacije, u sastavu RSM nalazi se više od 12 000 pripadnika s bitno izmijenjenom zadaćom u odnosu na operaciju ISAF.

U okviru neborbene misije RSM, NATO s partnerima provodi obuku, savjetovanje i asistiranje Afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga (The Afghan National Defence and Security Forces – ANDSF).

Nužna pretpostavka i pravni okvir za daljnji angažman NATO-a u RSM-u od 1. siječnja 2015. bilo je potpisivanje Bilateralnog sigurnog sporazuma između Sjedinjenih Američkih Država i Islamske Republike Afganistan 30. rujna 2014. te SOFA-e (*Status of Forces Agreement*) između NATO-a i Afganistana 30. rujna 2014., ratificiranoga u parlamentu Islamske Republike Afganistan 27. studenoga 2014.

Okončanje dugotrajnog izbornog procesa bilo je ključno za stvaranje preduvjeta za potpisivanje Bilateralnog sigurnog sporazuma i NATO SOFA-e.

Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda je 14. prosinca 2014., jednoglasno prihvaćenom Rezolucijom 2189, odobrilo misiju „RESOLUTE SUPPORT“ s posebnim naglaskom na važnost kontinuirane međunarodne potpore u stabilizaciji stanja u Afganistanu.

Republika Hrvatska ostaje predana savezničkim naporima u Afganistanu te nastavlja s angažmanom svojih snaga u RSM-u.

Sudjelovanje u Afganistanu u operaciji ISAF, Republika Hrvatska je započela u veljači 2003. godine upućivanjem voda Vojne policije od 50 pripadnika u suradnji sa Saveznom Republikom Njemačkom. Doprinos je posebno povećan između 2007. i 2012. godine kada je na temelju odluka Hrvatskoga sabora broj pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske koji mogu biti angažirani u području operacije ISAF povećan sa 150 na 350 pripadnika.

Od 2013. godine Republika Hrvatska je postupno smanjivala broj svojih pripadnika u operaciji ISAF. Zajedno sa saveznicama Republika Hrvatska je okončala svoje sudjelovanje u operaciji ISAF potkraj 2014. godine te započela sa sudjelovanjem u neborbenoj misiji RSM početkom 2015. godine.

Do kraja 2015. godine Republika Hrvatska je sudjelovala u RSM-u s do 115 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske (savjetničke zadaće i obuka) u području odgovornosti regionalnog zapovjedništva sjever TAAC-N (Train Advise and Assist Command North) te u području odgovornosti glavnog grada Kabula, TAAC-C (Train Advise and Assist Command Capital).

Okosnica dosadašnjeg angažmana Republike Hrvatske u Afganistanu bilo je upućivanje hrvatskih mentorskih odnosno savjetodavnih timova za obuku afganistanske vojske, mentorskih odnosno savjetodavnih timova za obuku civilne policije te drugih elemenata za obuku ANSF-a.

Republika Hrvatska aktivno sudjeluje i u aktivnostima Saveza u smislu provedbe Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda – Žene, mir i sigurnost te je tijekom 2014. godine realizirano popunjavanje pozicije vojnog savjetnika za rodna pitanja (*Flag Officer Gender Advisor*) u činu generala unutar strukture tadašnje operacije ISAF, čime se ostvario konkretan doprinos u okviru napora međunarodne zajednice kojima se nastoji istaknuti pitanja položaja i uloga žena.

U 2016. godini bilo je predviđeno postupno smanjivanje NATO snaga u RSM-u, kako bi nakon stjecanja potrebnih sigurnosnih preduvjeta u 2017. godini mogla započeti provedba nove civilne misije. Na temelju prvobitnih planova, proces smanjenja snaga trebao je biti dovršen prelaskom u drugu fazu misije (dodatno smanjivanje snaga i premještanje u Kabul) potkraj prvog ili početkom drugog polugodišta 2016. godine s dinamikom tranzicije koja bi se, u skladu s Planom operacije, rukovođila razvojem situacije na terenu u području operacije.

U skladu s navedenim, Hrvatski sabor je 25. rujna 2015. donio Odluku o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15) na temelju koje se u misiju potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu u 2016. godini upućuje od 1. siječnja 2016. do 30. lipnja 2016. do 110 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije, a od 1. srpnja 2016. do 31. prosinca 2016. do 70 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Predsjednik Sjedinjenih Američkih Država, Barack Obama 15. listopada 2015. najavio je nastavak prisutnosti većeg broja trupa u Afganistanu od inicijalno planiranog broja. Savezna Republika Njemačka, kao vodeća nacija na sjeveru Afganistana gdje je smještena glavnina pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, podržala je odluku predsjednika Baracka Obame i najavila da će nastaviti sudjelovanje u fazi 1 misije na sjeveru Afganistana. Istodobno nastavljena je rasprava o modalitetima tranzicije te prijelazu iz faze 1 misije (Kabul i četiri regionalna zapovjedništva) u fazu 2 misije (samo Kabul).

Nakon iscrpne analize NATO vojnih vlasti (NMA-NATO Military Authorities) kreiran je NATO dokument pod nazivom „Autumn 2015 RSM Periodic Mission Review“ (PO(2015)0633 od 13. studenoga 2015.) koji sadrži preporuku da RSM do daljnjeg ostane u fazi 1, a u skladu s Planom operacije (SACEUR's OPLAN 10312). Na sastanku ministara vanjskih poslova država članica NATO-a u prosincu 2015. godine donesena je i formalna odluka da RSM ostaje u fazi 1 (Kabul i četiri regionalna zapovjedništva). Očekuje se da države članice Saveza i partneri u RSM-u nastave s dosadašnjim doprinosom u brojčanoj veličini predviđenoj za fazu 1 RSM-a.

NATO misija RSM će u idućem razdoblju usmjeriti napore na još uvijek neuklonjene nedostatke u sposobnostima ANDSF-a (medicinska evakuacija, zračna potpora, obavještajno djelovanje te provedba specijalnih operacija).

Afganistanske sigurnosne institucije i dalje imaju ograničene sposobnosti u provedbi zadaća planiranja, programiranja te upravljanja ljudskim resursima. Sigurnosno stanje na terenu bit će ključno za ocjenu stanja na osnovi kojeg će se moći donijeti odluka o tranziciji misije iz faze 1 u fazu 2.

U 2016. godini glavnina pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i dalje će se nalaziti u sastavu Sjevernog zapovjedništva za obuku, savjetovanje i potporu (Train Advise and Assist Command North – TAAC-N) na području Mazar-e Sharif sve do zatvaranja kampa Marmal. Po zatvaranju kampa snage će se postupno u koordinaciji sa saveznicima premještati prema Kabulu. Oružane snage Republike Hrvatske nastaviti će pridonositi i stožernim osobljem u sastavu Zapovjedništva misije (HQ RSM) u Kabulu te Obučnom središtu specijalne policije na području Kabula.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Sudjelovanje u operacijama potpore miru najkonkretniji je doprinos Republike Hrvatske jačanju međunarodne stabilnosti i sigurnosti. Sudjelovanje Republike Hrvatske u operaciji ISAF bilo je od iznimnog značaja jer se sudjelovanjem u ovoj zahtjevnoj savezničkoj operaciji Republika Hrvatska profilirala i potvrdila kao odgovorna članica NATO-a i međunarodne zajednice koja je spremna preuzeti svoj dio odgovornosti u izgradnji održive sigurnosti i stabilnosti u Afganistanu, ponajprije kroz potporu razvoju afganistanskih nacionalnih sigurnosnih struktura i institucija koje su osnovni preduvjet za uspješno funkcioniranje, održavanje i širenje utjecaja središnje vlasti na područje Afganistana. Osim navedenoga, angažman Republike Hrvatske u okviru operacije ISAF bio je jedan od najsnažnijih doprinosa globalnoj borbi protiv međunarodnog terorizma.

Sudjelovanje u RSM-u komplementarno je i s ambicijom Republike Hrvatske u izgradnji i održavanju vlastite međunarodne vjerodostojnosti i odgovornosti te bitno pridonosi izgradnji političkog i vojnog kredibiliteta Republike Hrvatske unutar NATO saveza.

Članstvom u NATO-u Republika Hrvatska snažno pridonosi svojoj nacionalnoj sigurnosti, sigurnosti saveznika te općem položaju u međunarodnoj zajednici. Na taj način Republika Hrvatska ujedno realizira svoj strateški interes, prepoznajući Savez kao najčvršće jamstvo sigurnosti i stabilan okvir za angažman u očuvanju i promicanju regionalne, europske i međunarodne sigurnosti te transatlantskog savezništva i partnerstva, čije vrijednosti i interese u potpunosti dijeli.

Sudjelovanje u RSM-u izravno pridonosi transformacijskim procesima unutar Oružanih snaga Republike Hrvatske. Republika Hrvatska provodi reforme obrambenog sustava kako bi Oružane snage učinila interoperabilnim snagama država članica NATO-a. Suradnjom s ostalim članicama NATO-a u okviru RSM-a, Oružane snage Republike Hrvatske stječu važna iskustva iz područja planiranja i provedbe zajedničkih operacija multinacionalnih snaga.

Dosadašnjim sudjelovanjem u operaciji ISAF i misiji RSM u Afganistanu, Oružane snage Republike Hrvatske pokazale su visoku profesionalnost te značajno pridonijele ulasku Republike Hrvatske u NATO savez, kao i razvoju i održavanju obrambenih sposobnosti.

Republika Hrvatska iskazala se i kao vodeća nacija u dijelu zajedničkog angažmana zemalja Američko-jadranske povelje (A-5), kako kroz operaciju ISAF (zajednički medicinski tim, Škola vojne policije) tako i u okviru RSM-a (SAROC – situacijsko operativno središte).

U skladu s ciljem operacije, hrvatski kontingent svoje aktivnosti težišno usmjerava na obuku i razvoj sposobnosti afganistanskih snaga sigurnosti (vojska, policija, specijalne snage – ANSF) značajno podupirući razvoj samoodrživosti ANDSF-a i njihovo osposobljavanje za samostalnu provedbu zadaća.

Republika Hrvatska će u okviru RSM-a nastaviti angažman u savjetničkim timovima ANDSF-a, snagama za zaštitu savjetničkih timova i savezničkih instalacija te na zapovjedno-stožernim dužnostima.

Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15) donesena je u skladu sa savezničkim planovima koji su bili poznati u trenutku njezina donošenja, a koji su u 2016. godini predviđali postupno smanjivanje NATO snaga u misiji potpore miru RSM kako bi u 2017. godini mogla započeti provedba nove civilne misije.

Prvobitni planovi predviđali su proces smanjenja snaga koji je trebao rezultirati prelaskom misije u drugu fazu koju će karakterizirati dodatno smanjivanje snaga i premještanje u Kabul potkraj prvog ili početkom drugog polugodišta 2016. godini, vodeći računa o razvoju situacije na terenu u području operacije.

Nakon donošenja Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15), dolazi do pogoršanja sigurnosne situacije u Afganistanu. Paralelno sa smanjivanjem potpore NATO snaga Afganistanskim nacionalnim obrambenim i sigurnosnim snagama (ANDSF), talibani/pobunjenici su počeli vršiti pojačan pritisak na ANDSF, nanoseći im sve veće gubitke.

Dodatno, pojavila se i potreba proširenja spektra pomoći NATO-a afganistanskim snagama sigurnosti s ciljem smanjenja ugroze i od tzv. ISIL-a, čija se prisutnost pojavljuje.

Nakon evaluacije navedenih faktora nestabilnosti, na razini Saveza donesena je odluka o privremenom zaustavljanju daljnjeg smanjivanja snaga. Odluka je formalizirana u NATO dokumentu „Autumn 2015 RSM Periodic Mission Review“ (PO(2015)0633 od 13. studenoga 2015.), koji sadrži preporuku da RSM do daljnjeg ostane u fazi 1, a u skladu s Planom operacije (SACEUR's OPLAN 10312).

Iako je Republika Hrvatska, na temelji ostvarenog napretka, razvoja situacije na terenu te savezničkih planova, predviđala smanjenje brojčanog angažmana u RSM-u, počevši od srpnja 2016. godine, javila se potreba da Republika Hrvatska, kao i druge države članice Saveza i partneri u RSM-u, nastavi s dosadašnjim doprinosom u brojčanoj veličini predviđenoj za fazu 1 RSM-a.

Stoga je potrebno donošenje Odluke o izmjeni Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15) na način da se omogući da se u misiju od 1. srpnja pa do 31. prosinca 2016. upućuje do 95 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Nastavkom sudjelovanja u RSM-u s 95 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u drugoj polovici 2016. godine, Republika Hrvatska pridonosi očuvanju dosadašnjih postignuća misije RSM na području stabilizacije i izgradnje sigurnosti u Afganistanu s ciljem omogućavanja daljnjeg prijenosa odgovornosti za sigurnost Afganistana na ANDSF, u skladu s iskazanom predanošću Saveza tim ciljevima te se izravno pridonosi daljnjoj implementaciji našeg udjela u izgradnji stabilnosti Afganistana.

Republika Hrvatska će, usporedno s jačanjem sposobnosti afganistanskih sigurnosnih snaga te u bliskoj koordinaciji sa Saveznicima, razmatrati mogućnost smanjenja angažmana Oružanih snaga Republike Hrvatske. U skladu s navedenim, sve promjene u sastavu hrvatskog kontingenta u RSM-u će se koordinirati s nadležnim NATO zapovjedništvima i saveznicima.

Republika Hrvatska ostaje čvrsto predana savezničkim naporima u pružanju potpore Afganistanu te usvojenim načelima solidarnosti: „zajedno unutra; zajedno van“.

IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Financijska sredstva za provedbu ove Odluke osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane.

V. PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENI ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MISIJI POTPORE MIRU „RESOLUTE SUPPORT“ U AFGANISTANU, S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 27/16), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednice Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ donio je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MISIJI POTPORE MIRU „RESOLUTE SUPPORT“ U AFGANISTANU

I.

U Odluci o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15), u točki I., alineji 2. riječi: „do 70 pripadnika“ zamjenjuju se riječima: „do 95 pripadnika“.

II.

Ova Odluka stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskoga sabora
akademik Željko Reiner**

Klasa:
Zagreb,

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o izmjeni Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu (Narodne novine, br. 105/15). Pravni temelj za donošenje Odluke Hrvatskog sabora je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskog sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 27/16) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje.

Utvrđuje se da se u misiju potpore miru „RESOLUTE SUPPORT“ u Afganistanu od 1. srpnja do 31. prosinca 2016. umjesto do 70 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske može uputiti do 95 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Točkom II. određuje se stupanje na snagu Odluke Hrvatskoga sabora.